

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felolvasó szerkesztő
Köncz Ákos.
Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmorszelethebb árazásmítás mellett vértelenek.
Egyes szám 4 kr.

Márczius.

Debreczen márcz. 17.

Ide s tova ötven éve már. Megdobant a lelke egy maroknyi népnek. Szabadságot, testvériséget és egyenlőséget követelt egy nemzet, mely az európai népek tengerében elenyészőleg kicsiny hullámokat tudott maga körül fölvern. Szabadságért kiállt hangjának erejétől megremegett a föld melyet hősök vérével áztatott előbb, s ebben a lélekrendítő processzusban születtek meg azok a márcziusi pontok, melyek ma is biztosítékai még a közszabadsági és az alkotmányos jogoknak.

E pontok között van egy, mely a sajtószabadságnak, a szabad szólási jognak adott életet. Egy szó, mely oda állott a kiélesített fegyverek elé és megbénította azoknak öldöklő erejét. Egy szó, mely teremő hatalmat adott a nemzetek kezébe, és teremtett, alkotott. Parancsolta, hogy „legyen“ és intésére parancsára lett. Lett minden, amit követelt és félszázad óta olyan csodákat művelt ez a márcziusi szó, melyekhez hasonlók csak az ó-kori történelem miniszteriumaiból olvasunk hihetlenül, kételkedve.

Nézzenek körül a sajtószabadság elenségei, nem látják-e, vajjon ennek a márcziusi szónak a varázserejét minden darab kövén annak a hatalmas kolosszusnak, melyet a magyar nemzet félszázad óta épített, hangyaszorgalommal, mesés kitartással s vajjon nem épeu ennek a szónak

köszönhetik ők is, hogy most büntetlenül beszélhetnek és állást foglalhatnak az ellen a hatalom ellen, mely ha valóban visszaélt volna erejével, csirájában pusztithatta volna és még ma is kipusztíthatná minden ellenességét.

Nincsen olyan hatalom, nincsen olyan bölcsesség a világon, melynek az emberek között ellensége ne kerüljön, egyedül a magyar sajtó volt, melyért félszázadon keresztül rajongott a saját nemzete és szeretettel vette körül, mint valami elkényeztetett gyermeket.

Az éhező, a nyomorgó zszurnaliszták egész seregéről regél lehetetlen dolgokat a magyar hirlapírás története, nagynevű és névtelen hősök elégítették ki becsvágyaikat abból a melengető szeretetből, mely őszinte és igaz volt ugyan, de mely — mint a kicsiny, gyámoltalan gyermeknek szokás, csak tejet és puhaczipót adott a magyar sajtó munkásainak.

Félszázadon keresztül ezért nem volt ellensége a magyar sajtó munkásainak. A nemzet nyomorgó napszamosai büszkék voltak arra, hogy a feléjük nyitott tejeskösögöt munkájuk bére fejében elfogadják, ami természet szerint csak növelte a rokonszenvet, az elismerést melylyel a magyar nemzet körülvette ama fiait, akik tolluk hegyére tették a márcziusi szó hatalmát és teremtettek semmiből mindent, belecsepegtették a nemzet lelkébe a kor modern szellemét.

A nyomorgó félistenek utóda, a mo-

dern sajtó, már hatalmas ellenfelekkel áll szemközt. A lélekölő zszurnalisztikai munkásság fojtott levegőjében nem vegyül el többé az a beczező szeretet, mely az elődök becsvágyának volt legfőbb tápláléka. Ott van helyette az anyag, melynek környezetéből sohasem hiányzik az irigység, mely felpanaszolja a falatot és keresztül gázol az oltári szentségen ha tudja, hogy kényelemben, gazdagságban gyarapodásra tarthat számot.

Az anyag az, ami örök időktől fogva megölője volt az ideálnak. A legfőbb jó ma az aranyak csengő hangjának élvezése. Erre féltékeny mindenki s aki ezt sérteni meri, aki ezt bántani fogja, az bizonyára a leghatalmasabb ellenféllel lesz kénytelen megküzdeni.

A modern sajtó hálistennek nem tépte még ki lelkéből teljesen az idealizmust. A csengő érczek szédítő kitartó ereje belevegült a munkájába, lehetetlen volt kísértéseit elkerülni, mert minden hang, minden lehellet ebben ütközik meg a mi századvégi életrendszerünk körül; de aki ismeri a magyar sajtó munkásait, annak tudnia kell, hogy a kor romlottsága igaz színekben áll előtte. Ismeri az eszközöket, melyekkel vérét lehet venni a korszellem szörnyetegének és érzi, tudja, hogy ha valamikor szükség volt arra, hogy a sajtószabadság érintetlenül, épségben maradjon, úgy ma fokozottan, szárszorosan inkább szükséges a márcziusi szó erejét életben tartani.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA.

Ravatal mellett.

Irta: Vértessy Gyula.

Balázs Marczel urral, ezzel a büszke, gögös emberrel ugyancsak hamar elkészült a halál. Mintha csak megakarta volna mutatni, hogy ha mindenkinek tud is parancsolni, neki nem tud és hogy ha mindenkit megvásárolhatónak tart, hát őt próbálja megvásárolni,

Az egész vagyonaért sem engedett volna neki egy percet sem az életből.

Tegnapelőtt a kamarás ur még a legjobb egészségben vacsorázott kint a Parkklubban és ma már a temetési intézet szolgál neki furnak, faragnak és kalapácsolnak.

A ravatalt a nagy szalonban állítják fel. A falak már be vannak vonva gyászposztóval a sarkokban elhelyezett délszaki növények felé ezüstrojtos fekete drapériákat emelnek, a Balázs czimert, a farkas fogó, ezüst sisakos vitézzel kiakasztják a fekete falra, a koszorukat szépen felrakják az álványokra, azután meggyújtják a nagy kandelabereket a ravatal mellett s a fekete magyar ruhás szolga, mint ha csak azt jelentené, hogy találva van, kitarja a nagy szárnyas ajtót és jelenti a másik szobában összegyűlt rokonságnak, hogy Balázs nagyságos urral készen vannak.

Igen, készen vannak. A kamarás ur,

komolyan és méltóságteljesen várta be a halálát. Mem úgy, mint holmi burger népség.

S most is olyan szépen, olvan nyugodtan fekszik ott a ravatalon, akár csak a Daudet Monipason marquis-ja, a ki élete utolsó perczében is még kibuzta a manchettáját a kabátja alól és megigazitotta a parókáját.

Csak azt sajnálta, hogy a rokonainak ilyen alkalmatlan időben csinátla ezt a meglepetést. Szana szét furdöztek és egyszerre csak haza kellett jönnök az öreg ravatalához.

Bizony igazat mondott abban az utolsó perczében, mikor az eszébe jutott, hogy ezért aprehendálni fognak rá.

Aprehendáltak is! Csak persze nem mutatják. Urak és hölgyek olyan komolyan állnak a ravatal mellett, mintha isten tudja, micsoda nagy fájdalmat okozott volna nekik az öreg a halálával.

Pedig hát ezek nem igen ismerik az effajta fájdalmat. Ostobaság is lenne tőlük, ha ismernék. Csak nem siratják meg azt, a ki után örökölnék!

S míg az urak elmondogatják egymásnak a ravatal mellett a fürdői pletykákat, egyikük-másikuk valóságos gyűlölettel néz a halottra s mintha mondaná:

— Te miattad szakadt meg a viszonyom a szép asszonnyal. Minden a legjobban ment s neked most kellett meghalnod! Mire visszamegyek, bizonyára kiút a nyeregéből valaki Te, te, vén haszontalan, nem várhattál legalább egy-két napig!

Szende arcu szép leányok, büszke tartásu szép asszonyok úgy állnak a ravatal mellett, mintha nagy gyász költözött volna a szívükbe, pedig hát ezek a jó hölgyek, míg letérdelnek a ravatal számolyára és imát morszolnak ajkaik között — arról gondolkoznak, hogy a fekete ruha meglehetősen kényelmetlen így nyáron.

A gyászoló családot ellepi a részvétel kifejezők raja.

— Fogadd kedvesem legőszintébb részvéteimet!

— A csapás valóban nagy!

— Erőt e fájdalom elviseléséhez.

Látszólag megindultan hallgatta végig eme chablonos kifejezéseit s csak mikor magukra maradnak, akkor kezdenek el végre arról az egyedül témáról beszélgetni, a mely érdeklí őket arról, hogy az öreg tulajdonképpen hogy is végrendekezett.

— Még szerencse hogy nyár elején megcsináltattuk vele a végrendeletet, mikor kerülgette a szél:

— Bizony mert most aligha lett volna rá ideje és még az az ostoba Mártha is örökölt volna velünk együtt. Ambár majd csak lemondattuk volna valahogy!

Balázs Pál főhadnagy ur is vidáman ereszteti a füstöt a cigarettájából.

Kelemen báró, a nagybátyja, észre is veszi nagy jókedvét.

— Hej, kópé, te is örülhetsz ám! Ha most csinál végrendeletet az öreg, hát aligha nem a köteles részre szorit téged. Mert tudta ám ravasz tervedet a kis Lola körül. S el-

A sajtószabadság ellenségei, az aranyborju szolgálatába állana. Mert a szabad szótól csak az anyagi érdekeknek van oka rettegni. Az eszmények a szabad-zó tűzében tisztulnak meg minden időben. Az eszmények, a melyeknek ereje évszázadokra kiható lehet, semmiféle elienvéleményt nem nyomnak el maguk körül, sőt rávannak utalva arra, hogy akár anyagi érdekből, akár idealizmusból keletkező ellenvéleményeket provokáljanak

A márcziusi szó évfordulóján elhalad szemünk előtt egy félszázad története s megerősít hitünkben az a tudat, hogy a sajtószabadság ellenségeinek szava, mely már-már hangosan mer beszélni a szabad szólásjog megszorításáról elnémul, elhal abban a tiltakozó zajban, mely a nemzet egyhangú akaratából kellő időben fog kikelni.

Pulszky Károly ügye. Az igazságügyi orvosi tanács Pulszky Károlyról, az országos képtár volt igazgatójáról kimondta, hogy abban az időben, a mikor hirhadt képvisárlásait elkövette, örült volt. Ez a vélemény temeti el Pulszky Károly ügyét, mert a büntető bíróság Pulszky Károlynak ügyével nem foglalkozhatik, s az ügyesség, ha a vizsgálat teljesen be lesz fejezve, azzal az indítvánnyal lép a törvényszék elé, hogy szüntessék be ebben az ügyben a további vizsgálatot. Balonyi Imre vizsgálóbíró még nem fejezte be teljesen a Pulszky-ügyben annyi idő óta tartó bünyvizsgálatot. Tegnap meghallgatta dr. Réti Lászlót és dr. Nagy Dezsőt, a kiknek kihallgatása után feloldotta a fenytő zárlatot, melyet a Pulszky Károly magánlakásán talált műkincesekre és képekre a vizsgálat első stádiumában elrendelt. Tegnap még az ügyesség nem kapta meg a bünpör iratait s így korai volt néhány lapnak az a hire, hogy az ügyesség a beszüntető indítványt a törvényszék elé terjesztette.

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 16.

A képviselő ház mai ülésében folytatta az igazságügyi tárca részleteinek megvitatását, A törvényszékek tételénél Polónyi Géza

végre nem is járta, hogy az unoka konkurrencziát csináljon a nagyapjának! Pláne mikor örökölni is akar utána.

Pál ur mosolyogva pödörgeti kis szöke bajuszát.

Hát bizony jól járt! Mert az öreg csakugyan kezdett már sokat sejtetni a dologból! S kár lett volna azért a számárságerért elszalasztani az örökséget. No de így pompásan ütött ki a dolog! S éppen jókor, mert a Deutsch Salamon nem igen akarta már a váltóit prolongálni. Hanem most majd prolongálná a kötni való! Ez az örökség nagyot fog lendíteni a dolgán!

De nagyot ám! Most végre beválthatja az ígértét is. Mert csakugyan régóta ígérteti már Lólának, hogy mihelyt az öreg csataló — az ő kedves nagypapája — elköltözik az árnyákvilágból, hát rögtön vesz neki egy új négyes fogatot!

Most már vehet!

S a kedves fiatal urak mindnyájan arra gondolnak ezeken a temetés előtti órákban, hogy az élet mennyi élvezetét megszerezhetik majd újból ennek a mozdulatlan, sárga holttestnek a révén, a szép hölgyecskéknak pedig az jut az eszökbe, hogy mennyi új ruhára fog telni az örökségből és hogy mennyi új hódítást lehet csinálni a megnagyobbodott hozományokkal.

S ilyenkor ök, gyöngéd, jó szívükre valólag némi részvétet is kezdenek érezni a bácsi iránt, sőt meg is bocsátják neki azt a szörnyű bűnét, hogy nem kegyeskedett vagy hamarabb, vagy később meghalni, hanem éppen ilyenkor, a furdósaison közepén!

a telekkönyveknél pedig R á t k a y László szólottak, a kinek E r d é l y i Sándor igazságügyminiszter adta meg a kellő felvilágosításokat,

A kodifikációk tételénél E m m e r Kornél válaszolt azokra a megjegyzésekre, melyeket az általános vitában mondott beszédére tettek volt s hangsúlyozta, hogy ő kizárólag tudományos szempontokat hangoztatott beszédében s tudományos kérdésekben a véleménykülönbséget egészen másképen mérlegeli mint egyéb kérdésekben.

P l ó s z Sándor államtitkár nyomban válaszolt E m m e r n e k, kijelentve, hogy ő Emmerrel nem személyes hanem, tárgy-té-kintetektől vitakozott s ha élesebb polemikába bocsájtkozott, annak kizárólagos oka az, hogy Emmer argumentumok helyett jelszavakkal küzdött ellene, és germanizálással, doktrinárizmussal vádolta.

Az élénk helyesléssel fogadott beszéd alatt S z i l á g y i Dezső helyét az elnöki emelvénnyel L á n g Lajos fogadta el. A következő szónok Győry Elek volt, a ki reflektált arra a mit E r d é l y Sándor igazságügyminiszter mondott minapi szavaival szemben. Beszéde után az elnök a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta s miután még L u k á c s László pénzügyminiszter betérjesztette a szentpétervári osztrák-magyar nagykövetség elhelyezési költségeiről szóló jelentését, az ülés véget ért.

Az ülésről szóló részletes tudósítást lapunk holnapi kiadásában közöljük.

A háboru.

A francia kamarának tegnapi ülése kétségtelemné tette azt, hogy az összes hatalmak közt feltétlen egyetértés uralkodik és hogy Franciaország is elfogadta a hatalmak közös programját. Az a program pedig, a melynek talán már a legközelebbi 24 órán belül a blokád megkezdése és annak szigorú végrehajtása lesz a következménye, abban foglalható össze, hogy Kréta szigete a szultán szuverenitása alatt önkormányzatot kap, — a görög-, valamint a török csapatok a szigetről visszavonotnak, — a hatalmak mindegyike a szigetlakók biztonsága kedvéért további 5-6-száz embert szállit partra és a sziget blokiró-zása keresztülvindó.

— Bánom is én, akármikor, csakhogy meghalt! — mondja az egyik szerető rokon. Hanem egyszerre csak valamelyikük egy kellemetlen témát pendit meg:

Hátha a Márta, az öreg egyik leánya részt követel magának. Elkergette ugyan a házatól, mikor azzal a rongyos hivatalnokkal viszonyt kezdett s ki is tagadta, mikor megszökött vele, de hát elvégre, mégis csak a leánya s talán volna is valami kis joga az örökséghez?

Dr. Balázs Gábor ur, az örökösök jogi képviselője, a Mártha nagybátyja, büszkén huz elő a zsebéből egy kis irást. A Márta lemondási oklevelát, melyben két tanu előtt kijelenti, hogy az örökségnek reá eső részéből nem kér részt; még a köteles részről is lemond.

— Az ostoba libácska! De hát hiába, ilyenek ezek az ugynevezett ideálisták. Férjhez megy egy telekkönyvi iktatóhoz és lemond az örökségéről. Ostobaság. Duplán ostobaság. Hallgassatok csak a szentimentális befejezést.

— Atyám elkergetett magától s az ő akarata volt, hogy semmiben se legyen részem. Én engedelmeskedem az ő akaratának.

— És mibe került ez a lemondás? — kérdi gunyosan az egyik rokon.

Semmibe!
— Ugy? hát büszke a kicsike? Külöben az ilyen filiszterek nem is tudnák hová tenni a pénzüket. Hanem azért egypár száz forintot mégis illő volna adni nekik. Ugy odacsusztatni valahogy, tudjátok, hogy meg

Látszólag tehát a hatalmak közt semmiféle nehézség elő nem fordulhat többé.

A habozó görög kormány.

Athén, márcz. 15. (Havas ügynökség.) A közvélemény ma pesszimizmusra hajlik. Ugy látszik, hogy a kormány még mindig a fölött tanácskozik, hogy Vassos ezredes csapatait visszahívja-e Krétából. A kormány azonban kijelentette, hogy utolsó szóbeli jegyzékében már is engedményeinek végső határára jutott, de többet semmi esetre sem engedhet. Most már bevárja, hogy ultimátumot nyújtsanak át neki, és hogy a békés blokádöt megkezdjék. Ez az eshetőség azonban nem nagyon félemliti meg a közvéleményt. A lapok, melyek általában elég mérsékelten nyilatkoznak, kijelentik, hogy a következményekért Európa terhel a felelőség, mert Görögországnak a krétai kérdés megoldására tett előzékeny és méltányos ajánlatát nem akarta elfogadni és oly jogtalan és nyomasztó szabályrendeleteket akar reáerőszakolni, melyek a nemzeti érzelmet sértik.

Általános mozgósítás.

A kormány a kamara tegnapi ülésén közölte azt a királyi rendeletet, a mely az általános mozgósítást elrendeli. A kamara azután vita nélkül elfogadta a görögbarát légiók alakulására vonatkozó törvényjavaslatot. A görög kormánynak a francia kamarába vetett gyöngye reménye szétfoszlott s már most csak arra törekszik, hogy mennél több katonát szállítson Tesszáliába. A mult éjszaka még két ezred indult el Athénből. A legutóbb érkezett hírek szerint Tesszáliából ezernél több fölkelő tört be Macedóniába. (N. Fr. Pr.)

A francziák.

A francia kormány elhatározta, hogy megmarad az európai konzertben és miután a hatalmak a tegnap kijelentett blokádöt már eleve notifikálták, valószínű, hogy ennek legközelebbi következménye az athéni követeknek haladéktalan visszahívása lesz, miután egy hatalom sem fogja bevárni, a mig a görög kormány adja ki a követeknek az utleveleket.

A mi Görögország magatartását illeti, már a legközelebbi események igazolni fogják, hogy a görög kormány nemcsak az ördögöt akarta a falra festeni, a mikor a Törökországnak üzenendő háborúval fenyegetődzött,

ne sértsük vele. Hallom ugyis, hogy nagyon szegények!

— És mig az egyik szobában folyik a családi tanácskozás, a szalonban, a ravatal előtt ott térdel egy magas, sápadt arcu asszony. csókolja a halott hideg arcát, könyeit meg ráhullatja a selyemterítőre.

Mellette áll egy nyulánk, barna fiu. Félig gyermek, félig ifju. Daczos büszke tekintettel néz a sápadt fényű gyertyalángokba, a komor gyászdiszítésekre s mikor pillantása a halott arczára esik, idegesen, bosszusan harapja össze az ajkait.

— Szegény nagypapát meg sem siratod?

— Kérdi szomorúan az anyja.

— Miért sirassam? A ki téged megbántott, azt én nem szerethetem.

— De fiam, mégis a nagypapád volt!

— Eh, a ki engem nem szeretett, se téged, az nekem senkim!

A szomszédzsoba ajtaja halkán megnyilik s kilép dr. Balázs Gábor ügyvéd ur. Lassan, csendesesen odalopózik a fiu háta megé:

— Öcsém, fogd, egy kis zsebpénz neked — s a markába nyom egy csomó bankjegyet.

A fiu elvörösödik, szeme, tekintete meg-cikázik s minden szó nélkül lecsapja a pénzt a földre. Azután lehajol az anyja mellé, szeliden felemeli s ugy mondja neki:

— Menjünk anyám, mert még azt hiszik, hogy mi is a pénzéért jöttünk ide. Hiszen ravatalhoz ugy is csak pénzért szoktak járni.

hanem
együtt
létre
vanna
kán fé
csakha
mi me
egésze
állani.

f o s
kintél
tett v
kők a
akarta
iket o
akadá
tak ő
konzu
ikus,
tartan
nem k
fentar
járván
got ne
taságá
tények
utóbbi
dosko

mező
tárgy

per
tárgy
kat a
kat, k
toztak
lan c
közül
és me
ül a
megfa

T
meg a
elnök,
kor Ig
bíró: P
Dobák
Martis

A
sérték
elnök
tor ha

U
elnök
sületi
hely e
nak a
tárja i

A
a határ
a pört
veszik

A
teremb
bünber
nak be
S
minden
nyozza,
az ügy
tot föls
lélektan
pitva.

D
gyalás
Fell
kéri.

A
nem ad
ezélja,

hanem azt tényleg meg is fogja tenni és egyúttal megadja a jelt a macedóniai felkelésre is. Itteni diplomáciai körökben meg vannak győződve arról, hogy a mint a Balkán félszigeten a lavina egyszer megindult, csakhamar új helyzet fog előállni és — a mi még sokkal fontosabb — a hatalmaknak egészen más csoportulásával fogunk szemben állani.

Járvány Kandiában.

Kandia teljesen ki van szolgáltatva a f o s z t o g a t á s n a k. Nincs többé tekintély. Az egyik postagőzösről észre lehetett venni, hogy a partokon összegyűlt törökök azokat a keresztényeket, kik lakásaikba akartak menni, hogy ruhaneműiket és értékeiket onnan kivigyék, e szándékaikban megakadályozták és majdnem a tenderbe taszították őket. Rethymnóban a helyzet, hála a konzulok közbenjárásának, nem annyira kritikuss, a környéken azonban mégis folyton tartanak a fosztogatások. Ismail kormányzó nem képes a személy- és vagyonbiztonságot fenntartani. Az uralkodó erős hólyagos himlőjárvány folytán Amoretti parancsnok bizottságot nevezett ki, melynek az a kötelessége, hogy a himlő betegeket elkülönítse, a városok tisztaságára ügyeljen és az ide menekült keresztényeket a házak elhagyására utasítsa. Az utóbbiak elhelyezéséről a városi hatóság gondoskodik.

A mérgekverők

— A tárgyalás első napja. —

Tegnap kezdte meg a törvény hódmezővásárhelyi mérgekverők bűnpörének tárgyalását.

Nagyon is érthető, ha e rémes bűnpör tárgyalására zsufolásig megtelt a tárgyaló terem. Mindenki látni akarta azokat a emberi érzésből kivetkezett hyénákat, kik embertársaik holttesteit felett osztoztak egypár nyomorult forinton. Arczátlan cinizmussal beszél el egyik-másik közülök a mérgekverés átkos munkáját és megfásult gonosztevők állandó vonása ül a nyomorultak büntől és szenvedélytől megfakult arczán.

Tegnap délelőtt kilencz óraker nyitotta meg a tárgyalást Muskó Sándor törvényszéki elnök, kuriai bír. előadó szavazóbíró: Czukur Ignác dr. törvényszéki bír. Szavazó bír.: Kurecz Antal. A vadhatóság képviselője: Dobák Béla kir. főügyészi helyettes. Jegyző: Martiss.

A vádlottakat szuronyos csendőrök kísérték be és az első padba ültették. Mikor az elnök fölolvassa a nevüket, valamennyien bátor hangon mondják:

— Itt vagyok!

Utánuk a tanuk óriás serege vonul az elnök elé, előttük egy tuczat temetkező egyesületi elnök. A tanuk csapata Hódmezővásárhely egész polgári osztályának tükre. Itt vannak a lakosság vezető elemei és proletárja is.

Az elnök kimondja a törvényszéknek azt a határozatot, hogy esetenként fogják tárgyalni a pört s elsőnek Gulyás Kiss Samuel ügyét veszik elő.

A vádlottakat erre kivezetik a tárgyaló teremből, csak Jáger Mari, a ki mind a hét bűnben részes és Gulyás Kiss István maradnak benn.

Soós István, Turiné Vajda Lidia védője mindenek nagy meglepetésére azt inditványozza, hogy a tárgyalást halasszák el, mert az ügy nincs kellőképp kiderítve, a vizsgálatot fölszínesen végezték s különösen a pör lélektani oldala nincs kellőképp megállapítva.

Dobák főügyészi helyettes ellenzi a tárgyalás elhalasztását. Wilhelm védő pedig Felletár országos vegyész megidézését kéri.

A törvényszék a halasztásnak helyet nem ad, mert a végtárgyalásnak épp az a czélja, hogy a pör lélektani motívumait is

kiderítse, Felletár beidézését szintén mellőzi és megkezdi a kihallgatását Jáger Marinak, a német bábának (igy hívják Hódmezővásárhelyt az oklevél nélkül működő szülésznőket) a kit hat rendbeli gyilkosság terhel.

Özvegy Arácsiné született Szalai-Jáger Mari, a pör fővádlottja, alacsony, kövér öreg asszony, fekete kendő a fején, barna nagy kendőbe burkolva ül a törvényszék előtt. Szemét folyton az elnökre szegzi, a mikor beszél, mintha őt vallatná, Gulyás Kiss Samu esete tudvalevőleg az, hogy Kóti Julcsa nevű cselédjét tizennégy temetkező egyesületben biztosította s aztán Jáger Mari segítségével megmérgezte.

Az elnök: Beismeri a vádat?

Jáger Mari: Csak részben.

— Tudja, mi okozta Kóti Julcsa halálát?

— Nem tudom. Gulyásné hozám jött, hogy adjak valamit a Julcsának, mert nagyon hány. Én előbb székfüvirágot adtam neki, aztán mikor az sem használt, timsós vizet.

— Hiszen a vizsgálóbíró előtt bevallotta, hogy megmérgezte Kóti Julcsát!

— Megvallhatom az igazat?

— Természetesen.

— Azt mondtam a kapitány urnak, hogy a timsóba szerezésikát tettem, mert a kapitány ur azt mondta, ha nem így vallok, úgy ellátanak, hogy megesz a fene.

— De a vizsgálóbíró előtt is bevallotta a mérgezést!

— Az is rárvallt: Ej, hallgasson!

Az elnök fölolvassa a vizsgálati iratokat, melyek szerint az azóta meghalt Gulyás Kissné részletesen megvallja a mérgezést. Jáger Mari most mindent tagad.

Az elnök: Az országos vegyész a magánál lefoglalt üvegekben mérgegy nyomokat talált.

Jáger Mari: Nem talált abban egy szikrát sem.

— Szeresika és egérkö volt benne.

— Mi az? (Derűtség.) azt sem tudom mi az.

— Nem képzelek az Alföldön olyan bábát, a ki ne tudná, mi a szeresika.

— Én nem ismerem.

— Maga minden bűnös szert ismer. Magzat elhajtásért is el volt ítélve.

— Ahhoz nem kell szer. Az a mester-ségemhez tartozik. (Nagy derűtség)

— A közvádó: De hiszen aláírta a vizsgálati jegyzőkönyvet.

Jáger Mari: Aláírok én tizenöt irást is, ha mondjak.

A közvádó: Oh, maga ártatlan!

Az elnök és a közvádó most egymásután veszik keresztkérdések alá a vádlottat. A ki kanokul tagad. Mikor az elnök figyelmezteti, hogy hiszen részt kért abból a pénzből, a melyet a temetkező-társulatok Kóti Julcsa halála után fizettek, Jáger Mari így felel:

— Méltó a munkás a fizetésére.

Az elnök: De milyen munka!

— Szegény asszony úgy keres krajczárt, a hogy tud,

— Hiszen a mikor a doktor porokat irt, mindig a maga porait adták be!

— Én nem tudok róla.

Ezután az iránt foggatták hosszasan Jáger Marit, hogy kitől kapta a mérget, a melyről a vizsgálat allat azt vallotta, hogy egy szegedinek látszó asszonytól vette szappanban a hódmezővásárhelyi piacon.

Jáger Mari: Nem volt abban szeresika. Mondtam már, nem tudom, mi az,

A közvádó: A szeresika-szapant csak ismeri?

Jáger Mari: Nem én.

Később, mikor az elnök azt bizonyítja neki, hogy Gulyásék csak tőle vehették a mérget, kifakadt:

— Hát csak én árultam Vásárhelyen szeresikát? Hát a szappanos asszony kitől vette?

A közvádó: Hát most elismeri, hogy volt a szappanban szeresika és tudja, hogy mi az?

Jáger Mari hallgat.

Az elnök annak a hitének ad kifejezést, hogy az a szappanaruló asszony nem is létezik s azután áttér Gulyás Kiss István kihallgatására.

A vádlott szabómester, özvegy, öt gyermek atyja. Nem érzi magát bűnösnek és mindenre így felel:

— Nem vélelkszem én arra!

Cselédjének, Kóti Julcsának fáj a gyomra, aztán valami port kapott a doktortól, aztán meghalt.

Az elnök: Hány helyen biztosították a cselédjüket?

Gulyás: Tizenhét helyen. (Mozgás.)

Az elnök: Hát mért fizették ilyen sok helyen a járulékot, ha nem számítottak a halálára?

Gulyás (mosolyogva): Kérem, csak a véletlenre spekuláltunk.

Az elnök fölolvassa a vizsgálati jegyzőkönyvet, a melyben Gulyás beismeri, hogy tudott a mérgezésről, bár nem maga adta be a mérget. Gulyás most megtagadja vallomását.

— Hát miért írta alá, kéri az elnök.

— Azt sem tudtam akkor, voltam-e a világon.

Hosszas vallatás után végre Gulyás Kiss Samuel megvallotta, hogy azóta elhunyt felesége kapott Jáger Mari „nénitől“ mérget, a melyet Kóti Julcsa orvosságába akart keverni. Ő akkor azt mondta neki, hogy az Isten szerelméért ne tegye. Azt hitte, hogy nem is teszi meg. Ha megtette, ő nem tudott róla.

A tárgyalás kettőfél óra után is tovább folyik.

Egyről-másról. Szerelmes történet.

— Sötét történet —

Tegnap este a kistemplom toronyórája hetet, egy ur pedig a vállamra ütött. Megrettentem.

Volt három pisztoly párbajom, lelöttem két fiakeres lovat, megsébesíttem az ellenfelem egyik segédét, tehát gyávának senkisémm tarthat, de ez alkalommal mégis megijedtem.

Az az ur aki a vállamra ütött, sötétén nézett rám s így szólt:

— Miért fél tőlem. Ön irodalmilag képzett ember, nem olvasta a „S z á l l ó i g é k“ -ben, hogy megijedni szabad, de félni nem?

— Bocsanat, — szóltam szerényen, — ez épen fordítva van, félni szabad, de megijedni nem.

A sötét idegen ideges kacajra fakadt. Sötétén, komoran verte vissza a kacajt az — egyemeletes városháza. (Szerencse, hogy nem építették kétemeletesre, akkor bizonyára még sötétebben, komorabban verte volna vissza.)

És szólt a sötét idegen:

Hahaha, hogy volna fordítva. Az nem fordítás, az magyar, eredeti közmondás. Ennyi tájékozatlanság, de sebjaj, térjünk a tárgyra:

— Ezer bocsanat, szóltam én, mielőtt a tárgyra térnénk, szabad tudnom a nevét.

— Én B á r e c z y Benő vagyok. a radványi sötét erdő hőse.

Ezzel kezét nyújtott.

— Van szerencsém, — szóltam én, viszsaszorítva a nekem nyújtott kezét, — már régebben ösmerem önt Arany János költeményéből, de ne vegye rosz néven, ha nem tudom megérteni, hogy miképen találkoztunk újra, mikor ön volt szives egy alkalommal már elemészteni magát. Hisz meg van írva, hogy hosszú, hegyes törrel a szívében úgy találtak meg önt a radványi sötét erdőben. Bizonyos Kund Abigél kisasszonynak meg is gyűlt e miatt a baja a rendőrséggel.

A sötét idegen újra kacagott:

— Kérem ez az egész Sifli szemfényvesztés, ne is beszéljünk róla, s l u s s z!

— Én itt lakom a szomszédban Nánáson Kund Abigéllal együtt, a ki a feleségem. Van 600 hold földem, cserepes tanyám, gu-

lyám, csüröm. Ez ideig békességben éltünk egymással. Én bejárom ide Debreczenbe, ki-ki mulattam magam az „Angol királynő”-ben, a „Hungáriában. Azután visszatértem Nánásra a feleségem szoknyája mellé. Hanem most a minapában bejöttem Thán Gyula kollegájuk darabját a „Debreczen a holdban” megnézni. Végig is néztem a darabot s ez okozta az én végromlásom. — Ott felejtettem a szemem Szende Annán. Őt meglátni és megszeretni két rövid felvonás műve volt. Elragadóan kedves volt abban a ruhában, mikor a bordalt énekelte.

— Pardon, — szakítottam az idegen félbe, — melyik ruhában, hiszen abban a jelenetben alig volt rajta valami ruha-féle.

— Éppen azért, felelte a sötét idegen, — most már nem akarok vissza térni a feleségemhez. Imádom Szendét, válópert indítok a feleségem ellen s oda rakom a primadonna lábai elé a szívemet, a kezemet, 600 hold földemet, cserepes tanyástól, csüröstől, gulyástól.

— De ugyancsak a „Szálló igék”-ben van egy közmondás, — szóltam én, — az ugyanis, hogy kettőn áll a vásár. Nem tudja ön hogy Szende Anna épen olyan, mint a komáromi szűz, aki nem kapitulál egy könnyen. Szereti őt Szende Anna?

— Azt még nem tudom, — válaszolt az idegen, — de szeretnie kell. És akárhogy is legyen, én meguntam a feleségemet, nem kell az ölelése, sem a csókja. Válni akarok tőle, de nem tudok a válásra okot. Akadnak olyan emberek, akik őnt nem tartják egészen ostobának, ezért fordulok magához tanácsért. — Keressünk valami okot a válásra.

Én nem szeretek házasságtörési drámákba beleelegyedni, de miután láttam, hogy szegény Kund Abigélnek ugyis nagyon keserves élete lesz ezután Bárczi Benő mellett, aki fulig szerelmes Szende Annába, tehát a következő tanácsot adtam Benő czimborámnak:

— Az ön felesége nagysága, Kund Abigél, ha nem csalódom a magyar irodalom történet szerint egy ízben már megőrült, végességig a faluban haladt, legkevésbé sem reggeli pongyolának nevezhető öltözékben s sirni kaczagni sem restelt. Fogja rá, hogy az örület újra kitört rajta. Ez a legjobb ok a válásra. Hozassa be Nánásról a debreczeni kórház megfigyelő osztályába s indítsa meg a válópert. Ez már nem is szokatlan eljárás a mai stréber-világban.

Bárczi Benő melegen kezét szoritott velem s elrohant a sötét éjszakába.

*

Lapunk zártakor veszem a hirt, hogy Bárczi Benőné, szül. Kund Abigél asszonyt Nánásról a kórház megfigyelő osztályába szállították. Az ápolóknak mindig azt dalolja, hogy:

Voltegy primadonna, ki úgy játszott a férjével, Mint a nánási macskák szoktak az egérrel.

*

Szende Anna takarítónője egy névjegyet talált ma urnője asztalán. Nem volt egyéb rajta csak ez a rövidke név:

Bárczi Benő.

Szatyl.

NAPI HIREK.

Debreczen, márczius 17.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Márczius 17. —

— Hőemelkedés. — Száraz. — Nyugaton csapadék. —

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 17.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután 3 órakor gyűlést tartott Vécsey Imre tanácsnok elnöke alatt.

Jelen voltak: Ábrahám László t. főügyész, Szabó József főszámvevő, Stáhl Géza főmérnök, Márk Endre, Miskolczy Jenő, Zádor Lajos, Kernhoffer József, Nemes Kálmán, Koszorus Lajos, dr. Kemény Mór, Szántó Győző, Konez Elek, dr. Magos György, Komlóssy Dezső, Márton Imre, Nagy Ferencz, Bechert Manó biz. tagok és Varga Károly jegyző.

A Hunyady Mátyás szobor.

Az elnök üdvözlő szavai és a jegyzőkönyv hitelesítésére felkért két bizottsági tag kijelölés után szóba jött Kolozsvár sz. kir. város gyűjtőive az ott felállítandó Hunyady Mátyás szobra javára. A bizottság tekintettel hazai történelmünk egyik legkimagaslóbb alakjának megörökítésére, a szobor javára 100 forint adomány megszavazását javasolja.

Szabályrendelet módosítás.

A koresmák, sörházak és pálinkamérések tárgyában alkotott szabályrendeletek 8 és 11 szakaszát módosítani óhajtja a belügyminiszter, mit a bizottság pártolólággal terjeszt a tanács elé.

A kvóta.

Tárgyaltatott továbbá Heves és Fehérvármegyéknek az országgyűlés képviselő és főrendiházához a kvóta felemelése ellen intézet felirata, melyre nézve a jog és pénzügyi bizottság azt javasolja, hogy az hasonló szellemű felirattal támogattassék.

Ellenőrző bizottság.

A városi tanács felhívta a jog és pénzügyi bizottságot, hogy a házipénztár és számvevőség működésének ellenőrzése végett a felügyelő bizottság megalakítására tegyen javaslatot. A bizottság az ujonnan életbeléptetett szabályrendelet alapján azt javasolja, hogy a felügyelő bizottságba Kernhoffer József, Komlóssy Dezső és Konez Elek biz. tagok kéressenek fel.

Siketnéma-intézet.

A siketnémák országos nevelő és tanító képző intézet igazgatósága megkereste Debreczen sz. kir. városát, hogy bizonyos feltétel mellett egy hasonló intézetet állítana fel Debreczenben. A bizottság tekintve a humánus célt, a város telkeiből egyet e célra szívesen átenged, de egyéb hozzájárulást ez idő szerint nem ígérhetett meg.

A kisuj-utca rendezése.

A főszámvevő nyert megbízásból kifolyólag bemutatja a kis-uj utca torkolatának rendezési költségvetését, melyet a bizottság azzal ad vissza Szabó József főszámvevőnek, hogy finanszialis szempontokból adjon e tekintetben be mielőbb érdemleges javaslatot.

Két régi honvéd.

Fonó Mihály és Sarkadi Lajos 48-as honvédek kérvénye ügyében, kik segílyt kérnek a várostól, a bizottság tekintettel az illetők hajlott korára, vagyontalanságukra, debreczeni illetőségükre és arra, hogy a szabadságharcban a haza javára fáradoztak, azt javasolja, hogy 1897. április 1-től minden to-

vábbi következtetés kizárásával életük fogytáig fejenként és évenként 63 frt segélyben részesíttessenek, mely összeg az idén az 1897-ik év rendkívüli költségvetési keretébe, jövőre pedig a rendes budgetbe illesztessék be.

Nyugdíjazás

Kovács Lajos adópénztári tisztnek nyugdíjazása és kegydíj iránt beadott kérvényére nézve a bizottság azt javasolja, hogy az őt szolgálata után megillető 350 frt nyugdíjban részesíttessék s mivel magánvagyonra van, a kegydíj iránt való kérés ejtessék el.

Két megye átírata.

Vas és Szabolcs vármegyéknek a törvényhatósági tisztviselők fizetésének rendezése és vármegyéjük évi dotációjának megfelelő felemelése végett az országgyűlés és a belügyminiszterhez intézett s ide pártolás végett megküldött felirataira nézve a bizottság hasonszellemű felirattal való pártolását javasolja.

Kegydij.

Lengyel József városi adóhivatali díjnoknak a jog és pénzügyi bizottság havi 5 forint kegydíj megadását javasolja.

Polgárosítás.

Végül Lajter Gergely polgárosítási kérvényét tárgyalta a bizottság azt javasolván, hogy nevezett folyamodó 60 forint polgárosítási és 100 frt községi kötelékbe felvételi díjnak lefizetésére szólíttassék fel.

Ezzel az ülés véget ért.

— **Teljes tanácsülés.** Teljes tanácsülés volt ma délelőtt a városháza nagytanácstermében, gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt. A tanácsülés elején Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester üdvözölte a főispánt nevenapja alkalmából, miután tudomást szerzett arról, hogy a főispán pénteken nem lesz idehaza. A tanácsstagjai lelkesen megéljenezték a főispánt, a ki meghatottan mondott köszönetet a megemlékezésért. Ezután rátértek a tárgyalásokra s a sámsomi református templomépítésére 100,000 darab téglát megszavaztak. A martinkai leányegyház iskolaépítési célokra kér téglát, a tanács ennek megadását csak azon esetben véleményezi, ha előbb az építkezés költségvetését bemutatják. A tanács az állategészségügyi évi jelentését a közgyűlés elé terjeszti. A szállótelepítő szövetkezet kérvényt terjesztett be a tanácshoz, hogy a telep mellett egy ut kivágását engedélyezze, a kérvénynek a tanácsülés helyet is adott. Szatmáry János állatorvos azou javaslatot terjesztette elő, hogy a második belső állat orvosi állás ne rendszeresíttessék, hanem annak fizetéséből 300 frt. csatoltassék az ő fizetéséhez s ezért ő a másik állással járó teendőket is elvégzi. Végérvényesen a közgyűlés határoz ez ügyben. A guti vadásztársulat bérlet ideje a hátralevő öt éven kívül még tíz évvel meghosszabbított.

— **Debreczeniek a protestáns tanügyi gyűlésen.** A f. hó 17-én Budapesten megkezdődő ev. református egyetemes tanügyi bizottsági ülésen városunkból Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző és Jókai István gimnáziumi felügyelő lesznek jelen. Mindketten a ma reggeli gyorsvonattal utaztak el a fővárosba.

— **Debreczen a múltban.** Széll Ferenc kir. táblai tanács elnök, kitűnő történettudósunk, ki Debreczen multjából már végtelen sok régi adatot dolgozott fel, egyik nagy tndással megírt munkáját Erdélyi Sándor igazságügyminiszter debreczeni látogatása emlékére a városi tanács támogatása mel-

lett ki
világát
A b
elő t
régí j
(kézír
ros kö
pedig
kező s
d é l y
niszte
Exce
Debre
rény e
nos d
jénél
kezelő
Henri
szágh
ben a
tudás
küldő
megig
kérelm

zése a
ság a
sen m
levele
állapí
nuszta
lepel
szóno
ván,
rot a
véber
A me
állítv
külön
Lajos
testvé
ezenb
lügye
egész
Antal
táblai
házi
kos I
nyog,
Köles
és Kö
Az ün
életir
tort is

nak k
beteg
28-án
ségéb
tartja
alábi
uton
sági é
tése.
lügyel
Széll
Ács I
Lóko
Alber
muel,
Mihál
Sándó
dán J
Grum
valszk
Antal
Vasad
Kerek
Lajos,
lés V
Gyula

lett kiadja. Az érdekes és Debreczen régi jogi világát tüzetesen ismertető mű czíme ez lesz: **A becsstelenség és a bíróság előtti megkövetés a Debreczen városi régi jogban írta bessenyei Széll Farkas** (kézirát gyanánt) Debreczen. Nyomatott a város könyvnyomdájában. 1897—259; az ajánlás pedig a másik üresen hagyott lapra a következő szövegezéssel jön. Nagyméltóságú Erdély Sándor, Magyarország igazságügyminisztere, valóságos belső titkos tanácsos ur Ó Exzellenziája 1897. január 2. és 3. ik napján Debreczen sz. kir. városban időzésének szerény emlékéül a városi tanács.

— **Tisztelgés Kola Jánosnál.** Kola János dr., Debreczen III. kerületének képviselőjénél tegnap délelőtt az állami igazságügyi kezelő tisztviselők küldöttsége tisztelt Bródi Henrik vezetése alatt s ányujtották az országához intezett azon kérévnyüket, melyben a millennárius évnek három évbe való beadását törvénybe iktatni kéri. Kola a küldöttséget a legszívvelősebben fogadta s megígérte nekik, hogy elkövet minden lehető kérelmek teljesítésének keresztülvitelére.

— **A nagykarolyi Kőlcsey-szobor** leleplezése április 4-en fog végbenmenni. A bizottság az ünnepély tervezett programját lényegesen megrövidítette s a végleges programot — levelezők jelentése szerint — következőképp állapította meg. 1. A dalárda éneklje a himnuszt. 2. Bartha Miklós beszédet tart, mire a lepel lehull. 3. a vármegye részéről kijelölendő szónok méltatja Kőlcseyt. 4. Gr. Károlyi István, a szobor bizottság elnöke átadja a szobrot a városnak. 5. A polgármester a város nevében átveszi azt. 6. A dalárda befejező éneke. A meghívandók névjegyzéke már össze van állítva. A Kőlcsey-család tagjai, kiket külön-külön hívnak meg, következők: Miskolczy Lajosné sz. Kőlcsey Klára, (Kőlcsey Ferenc testvérének leánya) legközelebbi rokon. Debreczenbe, ennek fia: Miskolczy Jenő kath. felügyelő. Debreczen és dr. Miskolczy Imre egészségügyi felügyelő, Budapest, Kőlcsey Antal földbirt., Mikola; Kőlcsey Sándor kir. táblai bíró Debreczen, dr. Kőlcsey Ferenc kórházi főorvos Szatmár, Kőlcsey Ákos földbirtokos Debreczen, Kőlcsey Zoltán birtokos, Tuzsoly, Kőlcsey János kir. járásbíró, Halmi Kőlcsey Miklós és Gábor birtokosok Csakében és Kőlcsey Zsigmond ev. ref. lelkész Csetfalván. Az ünnepélyre meghívja a bizottság Kőlcsey életíróit: Jancsó Benedeket és Vajda Viktort is.

— **Az iparos ifjak betegsegélyző pénztárának közgyűlése.** A debreczeni iparos ifjuság betegsegélyző pénztára 1897. évi Márczius hó 28-án, vasárnap délután 2 órakor saját helyiségében (Hatvan-utca 1576. sz. a., emelet) tartja meg ötödik rendes közgyűlését melyre alábbi kiküldöttek, nemkülönben a tagok ez uton is meghívotnak. Tárgyak: 1. Igazgatósági évi jelentés. 2. Felügyelő-bizottság jelentése. 3. Felmentés tárgyában határozat. 4. Felügyelő bizottság választása. Közgyűlési tagok: Szediák József, Papp Dónát, Kostya János, Ács Imre, Kiss J. Ferenc, Weidner Gusztáv, Lókody Ferenc, Poroszlav Károly, Fazekas Albert, Dézsi Lajos, Killer Ede, K. Tóth Sámuel, Riesz Henrik, Molnár Ambrus, Balla Mihály munkaadók; Mauk József, Vértessy Sándor, Vártessy Gyula, Katona Kálmán, Gordan János, Lovász József, Wilverth József, Grumantik Ferenc, Kulifay Albert, Fridvasszky Dezső, Muraközy Kálmán, Veszeli Antal, Danisovszky György, Arany György, Vasadi Vincze, Szopkó Lajos, Papp János, Kerekes Sándor, Véczy György, Mihaletz Lajos, Drekszler Rudolf, Balogh Sándor, Tilés Vilmos Weiszhausz Dezső, Zengevald Gyula, Tar István alkalmazottak.

— **Zenekedvelők hangversenye.** A debreczeni zenekedvelők körének negyedik s e sasonban az utolsó hangversenye folyó hó 20-án, szombaton este fél 8 órakor lesz a zenekedvelők hangverseny termében. A hangversenyre, melynek rendkívül érdekes műsorát lapunk holnapi számában közöljük, előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Vizsgálat egy kuruzsló-asszony ellen.** A Tápai ügy jóformán még le sem került a napi rendről s a rendőrség már is ujabbban egy ilyenféle kuruzsló-asszony ellen volt kénytelen a vizsgálatot elrendelni. Az eset részletei a következők. A legutóbbi szombaton névtelen feljelentés érkezett Margittay Sándor harmadik kerületi kapitányhoz, hogy Ujvári Istvánné késes-utcai lakos kuruzslással foglalkozik s a félvezetett nép nagy számban keresi őt fel gyógykonyhájában. Margittay rendőrkapitány a feljelentés folytán személyesen ment el Ujvári-né lakásába s ott a feljelentés igazságáról szerzett meggyőződés. Ujvári-né a nem várt látogatás miatt nagy zavarba jött s nem volt képes eltagadni, hogy kuruzslással foglalkozik. Margittay rendőrkapitány mindjárt ki is hallgatta a meglepett kuruzsló-asszonyt s a megejtett házkutatás alkalmával megtalált összes csodaszereket elkobozta. A csodaszerek nagybárá ártalmatlan kenőcsökből s szögfüszeges pálinkákából állanak. Ujvári-né is a Tápai nyomdoka halad, a mennyiben pácienseitől ő sem fogad el az orvosságért pénzt, csak ha a kurának vége van. Ügyét áttették a királyi járásbíróshoz.

— **Megőrült az utcán.** Alig pár napja, hogy egy szerencsétlen emberről megírtuk, hogy az utcán megőrült s úgy kellett őt a rendőröknek a kórház megfigyelő osztályába kiszállítani. A tegnapi nap folyamán a rendőrség ismét egy elmezavart embert szállított be a kórházba. Az illető ruházatáról itélve az uri osztályhoz tartozik, de hogy ki, azt ez ideig még nem sikerült megállapítani. Nagyon valószínű, hogy vidéki. Zavaros tekintetével, szaladgálásával magára vonta a figyelmét s a rendőrség csakhamar elfogta. A szerencsétlen ember még fiatal, 25—26 éves s az emlegetett nő névből itélve a családott szerelem zavarta meg elméjét. Az ösmertlent a megfigyelő osztályban őrzik.

— **A postatakarékpénztár forgalma.** A magyar kir. postatakarékpénztárnál febr. havában a betevők, illetőleg a számtulajdonosok sorába való fölvetelre jelentkezők száma 9076 volt a betevők közül kilépett 6609, tehát a betevők számának gyarapodása 2467. Betétezt február folyamán 844.404 forint, visszafizettetett a hó folyamán 811.292 frt. s így a betétek növekedése 33.112 forint maradt. A betétálladék a hó végével 11.600.015 forint maradt. Az 1897. február végéig kiállított járadékkönyvecskék száma 1513, melyekre összesen 1.003.750 forint névértékű értékpapír van az intézetnél elhelyezve. A betevők részére február hó végéig vásároltatott, és számukra megküldött 4853.680 forint névértékű értékpapír.

— **A férjes, vagy özvegy nő anyakönyvezése.** A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez intezett körrendeletében a különböző helyeken uralkodó eltérő gyakorlat megszüntetése céljából megszabja, hogy a férjes, vagy özvegy nő az anyakönyvi bejegyzésekben mindenütt úgy férje nevén, mint családi nevén emlitendő.

— **Aprótolvajok.** Megírtuk a napokban, hogy Fehér Imre és Kis Róza tizenegy éves tolvajok vasárnap egy ezüst órát loptak el. Tegnap délelőtt hallgatta ki őket a második kerületi kapitányság s ekkor nem kevesebb, mint tiz rendbeli lopás derült ki

reájuk. A vasutnál a pinczébe másztak be s tyukokat loptak, másut a konyhalámpákat emelték el, megint más helyen az asztalkendők és abroszokra került a sor, szóval a hol csak szerét ejthették, összelopkodtak mindent s a loptott tárgyakat eladva az így kapott pénzt elfecsérelték. Mindkettő megkapja a megfelelő büntetést.

— **Katonák figyelmébe.** Következnek a fegyver gyakorlatok s ezekkel összefüggésbe igen sokaknak kellemetlenségük van a jelentkezési szabályok áthágása miatt. Ugyanazért úgy a közeledő gyakorlatokra, mint általában a jelentkezésre tekintettel saját érdekükben a következőkre figyelmeztetjük lapunk katona olvasóit, u. m. a helybeli katona ügyosztályánál (Hungária épület II. emelet 16 ajtó) mindenkinek jelentkezni kell katoná, vagy honvéd könyvével a fegyver gyakorlatra bevonulás előtt és annak eltöltése után, akár helyben teljesíti a gyakorlatot, akár más városban. Továbbá ugyanott mindenki jelentkezni köteles, ha lakását helyben változtatja, vagy városunkból eltávozik, valamint a sorozásokon bent maradt ujonczok is ajánlati lapjaikkal szintén jelentkezni tartoznak. Ha ezen jelentkezés elmulasztatik, akkor az illető mulasztó vagy pénzbüntetésre vagy fogságra büntetetik s a katonai ügyosztály vezetője el van határozva, hogy a törvény rendelkezéseinek szigoruan érvényt szerezzen.

— **Lottógyűjtők értekezlete.** A végnapjait élő kis lutri nemcsak a számokat álmódó öregnénikéknek, a huzásokat gusztáló szervenvelyes játzóknak okoz szívfájdalmat, hanem a kikre eddig nem is gondoltak, a lottó gyűjtő tulajdonosoknak is. A szerencse játék kereké a kis lutri huzásain ez év szeptember 29-én perdül utolszor, s ezzel a huzással egyidejűleg a lottógyűjtőknek be kell küldeni a lezárolást s a további huzásokra nem szabad elfogadni számokat. Az állam ennyiről intézkedett. Ennyiről értesítette a gyűjtődék tulajdonosait; de hogy rólok, mint kíván intézkedni a pénzügyminiszter, erről hallgat a lottóbeszüntetési rendelet. A lottó-gyűjtők pedig ezt nagyon szeretnék tudni, főleg azok, a kik kizárólag a játék-szervenvelyes spekulánsainak kiszolgálásából éltek. Egyik miskolezi lottógyűjtő, Falkenstein Soma ebből kifolyólag körlevélben szólítja fel az ország összes lottógyűjtőit, — így a debreczeni lutriboltok tulajdonosait is, hogy jöjjenek össze országos értekezletre annak megbeszélése végett, hogy jövőjük ügyében lépéseket tegyenek a pénzügyminisztériumnál. — A mozgalom kezdeményezője a körlevélben a mely a kereset nélkül maradó lottógyűjtők helyzetét meghatározó szavakkal eseteli, arra szólítja föl a gyűjtőtulajdonosokat, hogy lépjenek vele érintkezésbe az értekezlet helyének és idejének kitűzése céljából.

SZÍNHÁZ.

* **Vendégszereplések a debreczeni színházban.** Igen érdekes színházi estéink lesznek a közel jövőben, mely estéken sok műélvezetben részesülhet a debreczeni színházlátogató közönség. Nádya Ferenc a legelső magyar bonvivant-színész, a nemzeti színház kiváló művésze már holnapután megkezdí két estére terjedő vendégszereplését. A Három testőrből, Herceg Ferenc mulattató bohózatában Rátky lapszerkesztőt játsza, míg a Nők barátjában De Ryon t. — Még a pótsaison előtt lesz alkalmunk a debreczeni színpadon látni Jászay Marit is, az első magyar tragikát. Háromszor lép fel a „Niobé”-ban, a „Saphó”-ban és „Essex gróf” darabokban. — Husvét után jön Debreczenbe Küry Klára, a népszínház kiváló művésznője, aki tavaly egész lábba hozta vendégfelépítéivel a mi hálás közönségünket. Hogy micsoda szerepekben lép fel a kedvelt művésznő még nincs határozottan megállapítva.

Vidék.

— **Ki lesz az új polgármester?** Nagyvárad városának ezidőszerint legfontosabb kérdését az képezi, hogy ki lesz az új polgármester, mert hiszen ezen kérdés helyes megoldásától függ nagy részben a város jövő fejlődése, haladása. Hosszas kombinálás tanakodás után végre megtalálta a város közönsége azt az alkalmas férfiut, a ki mindenképen méltó arra, hogy a polgárság bizalmából ezt a diszes állást betöltse és az ahhoz fűzött reményeket megvalósítsa. A mint ugyanis jó helyről értesülünk a polgárság körében mozgalom indult meg oly irányban, hogy a polgármesteri állás elfogadására **Hoványi Gézát**, a nagyvárad takarékpénztár igazgatóját, a város közügyeinek régi, buzgó harczosát kérik fel.

— **Március 15 Szatmáron.** Szatmár hazafias polgársága — mint ottani levelezőnk írja — március 15-ikén úgy a magánházakat mint a nevelőintézeteket fellobogozta. A színházban a Kőlcsey-kör ünnepélyt rendezett, hol a dalárda énekelt, az ünnepi beszédet pedig dr. **Fechtel János** kir. főgimnáziumi tanár tartotta. Ugy a kir. mint az ev. ref. főgimnáziumi tanuló ifjuság hazafias ünnepélyt rendezett, melyeket igen nagyszámu és előkelő közönség hallgatott végig. Este társasvacsora volt a vigadó és Károlyi-házban.

— **A mostoha miatt.** Nyiegyháza-ról jelenti tudósítónk, hogy ott **Horváth Ilona**, egy jómódu suszter 17 éves leánya tegnap a temetőben, az édes anyja sírján szublimát oldatot ivott. Az arra menők észrevették a dolgot s az orvosi segély visszaidta a leányt az életnek. Kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy mostoha anyja rossz bánásmódja miatt akart megválni az élettől.

Különfélék.

— **Magadaskár királynéja.** Ranavalo, Madaskár királynéja szomorú sorsba jutott! Gallieni tábornok számuzte őt őseinek szigetéről. A királyné még elég fiatal, csinos asszony s meg van benne az európai nőknek az a tulajdonsága, hogy rendkívül szeret minél fel-tünőbb módon öltözködni. Ugyiszolván a cifrázkodásban keres vigasztalást. A királyné különben fiatal özvegy, a férje, az országának egykori miniszterelnöke, ezelőtt egy évvel halt meg. Hatalomravágyó, kegyetlen természetű ember volt. A királyné nem is szerette őt seha, de kénytelen volt hozzámenni feleségül, mert az ország törvényei azt parancsolták, hogy az uralkodónak a miniszterelnök felesége legyen. Gallieni tábornok kegyetlenül bánt el a királyi özvegygel; kiuzte őt a palotájából, a melyet aztán iskolának rendeztetett be. A számuzetés helyeül a Reunion szigetét jelölték ki a számára.

— **Kivándorlás Szepesmegyéből.** Magyarország egyetlen vármegyéjében sem őlt a kivándorlás akkora mérvet, mint Szepesmegyében. A hajdan viruló kisipar és a bányászat egyre hanyatlak s ezért a lakosság kénytelen jobb hazát keresni magának. Próbálkoztak az állattenyésztéssel is, de ennek a kísérletnek a ragadós tüdőlob miatt elrendelt zárlat okozta a vesztét. Így aztan Szepesmegye lakossága folyton fogy. Hogy milyen megdöbbenő e kivándorlás, mutatja az alispáni hivatal kimutatása, amely szerint 1896. évben 1943 utlevelet volt kénytelen jobb hazát keresőknek kiadni. A kivándorlók tömegét a poprádvölgyi német és leginkább tótajku nép szolgáltatja; itt is az ó-lublói és szepes ófalvi járások községek, amelyekből 857 egyén vándorolt ki, míg a többi hat járásból s a városokból összesen 1086 személy indult utnak Amerika felé a mult esztendőben. Szepes vármegye népességviszonyai különben sem kedvezők és a 25-30 év óta tartó kivándorlás azt még kedvezőtlenebbé tette. A vármegye vezető köreiben most azt hiszik, hogy a kivándorlás mersékelní fogja az a törvény, amelyet most az új világban hoztak s amely a bevándorlást az illető ország nyelvén való irni olvasnitudástól teszi függővé.

— **Szenzáció! Attrakció!** Brüsszelben kezdődött a szép szöke hercegasszony és a magyar cigányprimás szerelmi kalandja, onnan Versaillesbe szökött a hűtelen asszony a párjával, majd ellátogatott Pákozdra a szegényes viskóba, ahol az öreg Rigóék nagy tisztességtudással fogadták hercegi menyüket. Budapesten bevárta a szerelmes pár a válópör eldőlését és amikor aztan szabad lett **Chimay** hercegasszony, Genuába utazott **Rigó Jancsival**. Nemrégiben még úgy tervezték, hogy **Japán**-ba vitorláznak, de úgy látszik, **elfogyott a pénzük**, mert a tengeri utazásból nem lett **semmi**. Nincs orfeumigazgató, amely azóta meg nem kínálta őket szerződéssei, de a szerelmes pár nem fogadta el az ajánlatokat, sőt egyszer meg is cáfolta azt a híresztelést, hogy ők ketten a berlini Wintergarten-dalcsarnokban énekelnek, tánccezal és hegedűszóval fogják mulattatni az orfeum éjjeli közönségét. Pedig végre is arra fanyalodott a szépséges hercegasszony és **Rigó Jancsija** Berlin utcáin már már öles piros plakátok hirdetik a nagy eseményt, a dalcsarnok pénztárát ezrével ostromolja a publikum, hogy láthassa a hirhedt szerelmeseket, az első este, április hónap elsején. Brüsszel, Versailles, Budapest, Pakozd, Genua — Berliner Wintergarten! Most kezdődik a regényes história hatodik fejezete.

Egy délután Eugénia császárnőnél.

Debreczen, 1897. márc. 17.

Eugénia császárnőnek az udvarhölgye közli e visszaemlékezést a szerencsétlen császárnőről:

Az 1867-iki év egy pompás júniusi napján történt. A császári Páris hatalma tetőpontján állott. II. Sándor czár és Vilmos porosz király nagy kísérettel eljöttek a világkiállításra. A Tuillériákban Napoleon császár és neje fényes ünnepségeket adtak koronás vendégeik tiszteletére. A ragyogó napok közt, melyeket akkor Párisban átéltem, különösen egy délután maradt emlékemben. Valahányszor azóta visszagondolok Eugénia császárnőre, ki most mint magányos, sors sujtotta agg nő élete végén áll, eszembe jut minden egyes részlete akkori találkozásunknak.

Egy yacht kirandulásra Trianonba hívott meg bennünket a császárnő. A Szajna partján kellett összejönnünk. Ott várt reánk a császárnő csekély kísérettel és még más vendégekkel. A császárnő kitüntető figyelemmel fogadott minket — én akkor ugyanis egy fiatal szellemes hercegnek kíséretében jöttem Párisba — és miközben a yacht a Szajna hullámain szeldelte, fesztelen társalgás indult meg. Körülbelül egy órai ut után kikötöttünk St.-Cloud-nál, ott fogatok álltak készen és hatalmas fason keresztül hajtottunk Trianon felé. St.-Cloudot a Napoleonidák mindig szerették és III. Napoleonnak is az volt a nyári tartózkodási helye.

Mikor a kastély mellett elhajtottunk az ut egy kanyarulatnál felejtethetlen kedves kép tárult szemünk elé. Egy csomó magasabb rangu tiszt és udvari ember állott ott aranytől, gyémánttól csillogó egyenruhában. A tarka csoportból egy gyermek fiu alakja vált ki, a ki könnyű futással a császárnő kocsija elé szaladt. Tizenegy éves lehetett összevissza, sötét szöke haja, barátságos szép kék szeme volt. Termete nem tulságosan nagy, de rendkívül kecses.

Ez a gyermek a francia császári koronának örököse volt: az oly sokat emlegetett „Loulou“.

A császárné szeme felcsillámlott az örömtől, mikor a fiát meglátta. „Embrasse moi,

Loulou“ — szölt és aztan összeölekeztek. A herceg egy pár szót váltott velük is és aztan ismét visszafutott a kíséretéhez, mi pedig szintén tovább folytattuk utunkat. Grand-Trianon-t csak érintettük éppen s aztan csakhamar elérkeztünk kirándulásunk végcéljára, Petit-Trianon-ra, melynek kastélyát XV. Lajos állítólag Dubarry asszony számára építtette s mely később, mint Mária Antoinette kedves tartózkodási helye, némi nevezetességre tett szert. Eugénia császárnő iránta való kegyelemből hozatta ismét jó karba a kastélyt.

Egy kis földszinti szalonba szolgálták fel a teát. A császárnő maga készítette el a teát és maga töltötte meg mindegyikünknek kis sévres-csészéit. Azután körüljártuk a kastélyt és mindent apróra megmutatott. Ezalatt pedig élénk beszélgetés folyt, mely alatt a császárnőnek alkalma volt rendkívül sziporkázó szellemét is ragyogtatni.

Mielőtt távoztunk, a császárnő egy-egy könyvet adott mindenkinek emlékül. A könyv czime: „Souvenirs de Petit Trianon“ és a kastély leírásán kívül a Mária Antoinette-től megmaradt és ott őrzött ereklyék jegyzékét is tartalmazta.

Közgazdaság.

Budapesti gabonátözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése. —

Debreczen, március 16.

Készáru változatlan.

Oszi buza	7.86—7.87.
Tavaszi buza	6.38—6.40.
Oszi rozs	5.68—6.70.
Tavaszi rozs	3.66—3.68.
Oszi zab	
Tavaszi zab	
Tengeri új	

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya
1897. március 16.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronként 400 klgon felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr. sulyban) — krtól — krtól. Fiatal nehéz (páron — 320 klgon felüli sulyban) —54 krtól 55—krig. Fiatal közép (páronként 251—320 klg. sulyban) —54 krtól 55— krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) — krtól — krtól. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) —52 krtól —53 krig. Közép (páronként 220—280 kgr. sulyból) —44 krt —45 krig. Könnyű páronként 220 klgig terjedő sulyban —43 krtól —44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) —51 krtól 52— krig. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) —49— krtól 50— krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) —47— krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi március hó 14. napján volt készletben: 13015 darab 1897. évi március hó 15. napján felhajtott 667 drb 1897. március hó 15. napján elszállított 229 drb. 1897. márc. hó 16. napjára maradt készletben 13453 drb. Hizottsértés forgalom változatlan.

CSARNOK.

A fekete Fatime.

— Kurd történet. —

A „D. Hiriap“ számára írta: Sz. Buday Etel.

(Folytatás.)

A beduin vezérek közül, egy kiválva elővezette a diszesen felsallangozott tevét, melyen a szép arab lány ült és nagy tisztelettel bemutatva a leányt mint „hadjékét“, azon kinyilvánítás mellett, hogy nem ellenséges szándék vezérli jöttöket. S messze földről, az

„arabok folyója“ (Sat el-Arab) mellől, azért indultak e nehéz utra, hogy a „fekete Fatma“ seregével egyesülve, ők is eljussanak Konstantinápolyban, a félhold védelmére az oroszok e lenében.

Egetverő öröm rivalgással fogadták a kurd harcizosok a beduin vezér szavát, míg a katonák egymás üdvözlésére, tisztelgően hajlongtatták lándzsáikat, addig Fatime, vizsgáló kíváncsisággal szemlélte a beduinok hadiját, akinek igazi nőies kinézése, csak szánakozásra indítá.

Milyen szánandó alakként tűnt föl előtte, az a sugár, karesu fiatal lány, kinek szemel, ajkai csak nevetni tudtak. Azért teljes szánalommal, mint sem iránta érzett jóakarattal üdvözölte őt.

A bájos hadije, nyájas integetéssel, mosolyal fogadta köszöntését, s jelekkel akarta tudtára adni, mivel kurd nyelven nem beszélt, hogy milyen nagyra becsüli amazoni voltát. A magyarázás nagy igyekezete, oly hódítóan, bájosá tette a fiatal lány szépséges arcját, hogy elbűvölve felejté rajta tekintetét a török ifju, ki közelében állt.

A lány is észre vette Alit és szemének bűvös pillantása, bele veszett az ifju szeméibe, melyek többet fejeztek ki minden szónál.

Szeme tüzeiben nyilvánult gyorsan keletkezett érzelme s a lány forrón érző szive megértette.

A vezérek rövid idő alatt megértésre jutottak. A csapatok három részre oszolva, három sugár vonalban követték vezéreiket.

Közül vezette Fatime seregét, fehér lován tündöklőve a sok aranyujjástól. Tova huzódva tőle, komor hangulatban lovagolt az ifju török, békétlen pillantással kísérve Fatimét, ki a helyzet magaslatán érezve magát, büszke tartással vezényelte katonáit, kik babonás hódolattal ragaszkodtak hozzája, mint valami felsőbb lényhez.

Katonái előtt szokatlan álásának nymbusza környékezé őt.

Az alkonyat homálya, még nem terült a földre, mikor a kurd tanyához megérkeztek a csapatok, hol az otthon maradtak, nők, aggok, gyermekek, öröm rivalgással fogadták az ujonjőtteket.

Csak a főnök felesége, nem vehetett részt az ünnepségben, ki kénytelen volt őrizni az ördögimádó lányt, ki életjelt nem adva, ugyan egyenlően csendes maradt, mint ha testét elhagyta volna a lelke.

Csak is egyszer mozdult meg, mikor a harcizosok megérkeztek, a nép s katonák öröm ujongása felhangzott.

Ekkor össze rezdülve, fölemelte fejét s álmatagul, egy röpké pillantást vetett maga körül.

Az asszony észre véve mozdulatát, haragos tekintetét vetve reája így szólt: — Mond csak! ha kissé magadra hagylak nem széksze-e meg?

— Ne hagyj egyedül, mert elszököm — suttogá a lány.

— Ő te gonosz teremts! még kész volna bajba dönteni. Hasztalan szöknél, vissza hoznának. Jaj te rossz! te javithatatlan ördögimádó — mondá indulatosan az asszony, afeletti bosszúságában, hogy nem vehetett részt a bálmulásban, társnői között.

Mind erősbülten hallatszott a nép öröm rivalgása, mely közzé fegyverek durogása is vegyült.

A völgy lapályán három felé oszolva táborot ütöttek a harcizosok.

Közül a völgy lakói, két oldalt a fekete Fatime és a hadije csapatai foglaltak helyet. Mindenik kis tábor előtt örömtüzek égtek, magasba törő lánggal, füstel elhomályosítva az égboltján tündöklő csillagokat, melyek szorgoskodó ember áradatva vetették fényüket.

Temérdek bárányt, juhot leáltak a pilav elkészítéséhez, a harcizosok megvendégelésére, kik türelmetlenül várták, hogy mielőbb hozzájuthassanak, nemzeti, kedvelt eledelökhöz.

Es Mara Fatima, nomád szokás szerint, fekete nemez sátor (karnesadir) alatt ült, álmadozva pillanatra a sátor előtti tűz lángjába, mely izó oszlopként tört az ég felé, ki ki bocsátva magából egyes tűzsugarakat, —

mintha avval akarta volna megostromolni a menyországot. — hol az arkangyalok kara énekel.

Fatime, vezéreitől környezve ült s mint sátrának vendége, a kurd főnök foglalt hozzá legközelebb helyet. Ali, a török ifju, a sátor bejárata előtt komoran állt. — Halgatásával tünt ki, a közös beszédben részt nem vett.

(Folyt. köv.)

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a a keresk. akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6 ig.

Muzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12 ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreál iskolai műhelyében d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bilka“ kávéházban hetenkint két zene-estély van: hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyariak. A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany Bilka“ vendéglő éttermében vasárnap estenkint a Magyarai testvérek, Rácz Károly és Dajna Baudi zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol királynő“ vendéglőben kedden Magyarai testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Dajna Baudi játszanak.

A „Margit“-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4—6 óra közt sétahangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A „Corsó“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Dajna Baudi zenekara tartanak zeneestélyeket.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utcai „Otthon“-ban zeneestély hetenkint háromszor.

Szauer Sándor „Arany sas“ kávéházba minden hétfőn este Dajna Baudi zenekara zeneestélyt tart.

Vasuti közlekedés.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

Table with train routes and times. Columns include destination (Budapest-felé, Nagyvárad felé, P.-Ladány-Nagyvárad felé), departure time (reggel, délután, este), and arrival time (délután, este, éjjel).

Debreczenbe érkezik:

Table with train routes and times. Columns include origin (Budapest-Nagyvárad felől, Nagyvárad P.-Ladány felől, M.-Sziget-Szatmár felől), arrival time (délután, este, éjjel), and departure time (reggel, délután, este).

Debreczenbe érkezik:

Table with train routes and times. Columns include origin (Kassa-Miskolcz felől, B.-Szt.-Mhály — H.-Böszörményi felől, Füzes-Abony felől), arrival time (este, délután), and departure time (reggel, este, délután).

Budapestre érkezik:

Table with train routes and times. Columns include origin (A reggel 8 ó. 46 d.-kor induló gyv., a déli 12 ó. 36), arrival time (d. u., este), and departure time (sz. v., reggel).

Budapestről Debreczenbe indul:

Table with train routes and times. Columns include destination (a délután 3 ó. 47 p.-kor érkező az.-v. reggel), departure time (a déli 12 ó. 36, az este 10 ó. 31), and arrival time (d. u., este, reggel).

Bérekcsik dijszabályzata.

Table with columns for 'Két lovas' and 'Egy lovas'. Rows include 'I. Napszámra', 'II. Óraszámra', 'III. Egyes járatokról', and 'IV. Meghatározott járatok' with various fare details.

Kiadó kényelmes uri lakások a kereskedelmi palota mellett 338. sz. a.

I. Földszint 5 szoba, beüvegezett folyosóval, konyha, kamara, kényelmes 2 klozett, a legjobb ivóvíz, közös mosó konyha, pincze és fás kamara május 1-ső napjára kiadó.

E lakosztályok hivatalos helyiségeknek is kiadhatók.

II. Az udvaron jobbra a földszinti 4 szobából, konyhából, kamrából álló lakosztály, pinczével, fűskamrával, közösen használható mosó házzal együtt, (az udvarban jó ivó vizü kút van), azonnal vagy május 1-ső napjára kiadó.

Eladó szőlő vessző.

Martinkai háromszor permetezett homok talajról 6000 Zöld szilványi 1000 e. frt 6.

6000 Olasz Rizling 1000 e. frt 6.

20,000 Erdei bakator vegyes 1000 e. frt 5.

Kapható özv. Dobschorb Józsefnél Debreczen Csapó utca 327. sz. a.

Csodalatti kiárulás.

Közadós Tóth Kálmán csődtömegéhez tartozó majolika és terrakotta, valamint kész cserép kályhák kiárulása, a csődválasztmány által elhatároztatván, ezt azal hozom a venni szándékozók tudomására, hogy a majolika és terrakotta áruk **a becsárnál 50%-kal**, a kályhák pedig **a beszerzési áránál 25%-kal** lejjebb adatnak el.

A kiárulás, úgy a piacz-utcai Stenczinger-féle ház alatti boltban, mint a boldogkert elején lévő gyárban, naponként reggel 8-12, délután 2-5 óráig eszközöltek.

Debreczen, 1897. Márcz. 15.

Kovács Gábor,
csődtömeggondnok.

Tavaszi ruhakelmék

dus választékban raktárra érkeztek

Kunz József és Társa

czégnél, Debreczen, Kistemplom-Bazár.

Visszamaradt szövetek tetemesen leszállított áron adatnak el.

Női ruhák

a legizlésteljesebb kiállításban, jutányosan s pontosan állítatnak elő.

Mintákkal készséggel szolgálunk.

Nincs többé szükség vegyi festészetre.

Mindenki festhet minden színben és árnyalatban ruhát és fehérneműt

15 tiz perc alatt.

Korszakalkotó találmány 500% megtakarítással.

Maypole Soap

angol festő-szappan,

legjobb találmány házi festésre, fest minden színben és árnyalatban. Tizenöt perc alatt mindenki egy kevés forró vízzel és ezzel az angol festő-szappannal ruhát, blizt, függönyt, zsekendőt, selyem- és cérna-keztvét, inget, harisnyát, gallért, selyem-szöveteket, szalagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, struc-tollat, báncs-kalapokat stb. megfesthet. A festés színtartó és nem fakul. Minden ruhát ujja és modernné varázsol. Méregmentes és a szövetet nem rontja. **Egy darab 40 kr. (fokate 50 kr.)** és ezzel egy női blonst megfesthető. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve

Szabadalmazott az egész világon.

The Maypole Company Limited, London.

Vezérigynöksége: Budapest, Bálvány-utca 5. sz.

Főraktár:

Mértey Testvérek-nél,

Budapest, Váci-körút 20. szám.

Debreczenben kapható: **Benyács Emilnél.**

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésékként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy és Richter özégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, **Rudolstadt** (Thüringia).

KITÜNTETVE: az 1896. ezredéves orsz. kiállításon a kormány által alapított „MILLENNIUMI ÁLLAMI ÉREM”-mel, mely magas kitüntetésben a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis czégünk részesült.

Teljes zenekari felszerelések

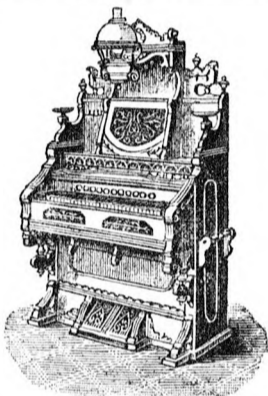
a legjutányosabb feltételek mellett.

Dalárdai üténybotok

művészi kiviteben.

Dalárdai accord-jelzők.

Több színhazi, katonai és polgári zenekar, valamint a Budapest fő- és székvárosi összes tűzoltó-testületek egyedull szállítói.

WILCOX & WHITE

és a **CHICAGO**

Cottage Organ-Co világhírű amerikai harmoniumgyárak kizárólagos képviselői és egyedüll fő-elárusítói. Valamint saját gyártmányu mindenütt elismert iskolai, szalon- és egyházi harmoniumok a legdusabb választékban.

Zenekarapcztások által legjobbnak elismert czimbalmok.

Községi és tornászati dobok jutányos árban.

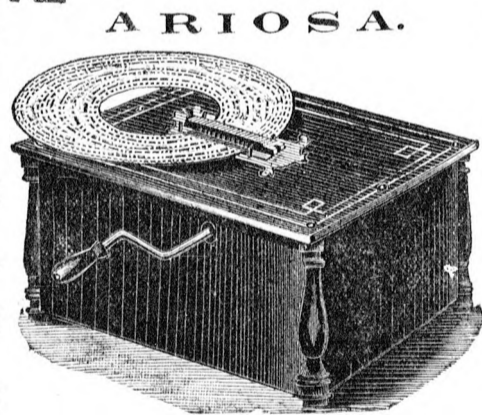

Harmonikák

kitünő hanggal

2 frttól 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 frt és feljebb.

Különlegességek aczéhangu harmonikákban.

Bármilyen és bármennyi darabot hatásosan lehet eljátszani zeneismeret nélkül az Ariosán.

1. sz. Ariosa	frt 18
1 1/2 " " aczéhanggal	frt 21
2 " " kettős énekhangokkal 36 aczélsípjal	frt 28
Az érezjateklapok darabja	kr. 50

Magyarország egyetlen és első harmonika-gyára

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

csász. és kir. szab. hangszer-ipar

Telefon.

Telefon.

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról; b) mechanika zenélő-művekről és zenélő dísz tárgyakról; c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedők, fuvolák, czimbalmok, cziterák, harmoniumok, zongorákról stb. vidékre ingyen és bérmentve. Árjegyzék kérésnél kérjük megnevezni, hogy mifele hangszereit kívánatuk az árjegyzék.